

Hem quedat per anar a l'estudi d'un artista amb en Salvador Comalat, l'amic fotògraf amb qui hem visitat una bona quantitat d'artistes des de fa anys. L'estudi de l'Àngel Rigall i Verdaguer (Olot, 1963) és en un pis vell situat en un carrer molt freqüentat del nucli antic d'Olot. Rigall l'ha transformat parcialment, tot i que conserva elements del seu passat llunyà, com la cuina, les vidrieres, tant de les portes interiors de les estances com dels tancaments exteriors, i les rajoles hidràuliques del terra. És un espai freqüentat durant unes hores per un conjunt de persones (nens i també adults) que hi van per rebre classes d'expressió plàstica. Però al mateix temps és el lloc de treball d'aquest home que va iniciar la seva carrera artística dibuixant i pintant i a qui els anys han dut a practicar primordialment l'escultura.

Àngel Rigall, un artista polifacètic

Text > JOAN SALA

Fotos > SALVADOR COMALAT

>> Sense títol, de la sèrie «Africana», 1992. 54 x 73 cm. Tècnica mixta sobre tela.

De tota la vida que li ha agradat dibuixar. Té el record que de ben petit esbossava i pintava els dibuixos que veia de les pel·lícules de Walt Disney i de l'Ànec Donald, entre d'altres. Són un conjunt de grafismes en llibretes d'apunts i fulls solts que la seva mare va conservar i que ara té el goig de veure. En un moment determinat va decidir anar a l'Escola d'Art d'Olot, i comenta que s'hi va anar a matricular sense cap tipus de recomanació familiar. Va ser ben bé una iniciativa pròpia d'un nen que devia tenir 13 o 14 anys, i va estar matriculat al centre fins que va anar a la mili. Aquests són els seus inicis acadèmics en la pràctica de l'art.

Va estudiar d'administratiu per entrar a l'empresa familiar, feina que va fer fins abans d'anar a la mili. Aquesta etapa, la del servei militar, li va servir per reflexionar i arribar a la conclusió que havia d'aprofundir en el món de l'art, que era el que vertaderament

>> Sense títol, de la sèrie «Silenci», 1995.
55 x 46 cm. Oli sobre tela.

li interessava. Així ho va fer, i un cop lliure de les obligacions imposades per l'exèrcit, es va anar a matricular a l'Escola de Llotja de Barcelona, on va fer quatre cursos de l'especialitat de pintura. Mentre estava estudiant a Barcelona va trobar feina en una empresa en què feien materials didàctics de treballs manuals per a escolars. Va entrar al departament de disseny. El van contractar per un nombre limitat d'hores i li van oferir una dedicació completa que depenia de la seva implicació i bon rendiment. L'horari laboral li va impedir continuar a la Llotja.

Als 27 anys va tornar a Olot, i pintava alhora que feia altres feines per sobreviure. Encara que té treballs dels anys anteriors, considera que la sèrie que titula «Africana» és el seu primer grup d'obres coherents, ja que totes les figures que apareixen a les pintures són de pell negra, una estètica que l'atreu en gran manera. Va començar pintant les mans d'un noi que feia poc que havia arribat a Olot, quan encara hi havia ben poques persones d'origens remots. Després l'han seguit molts retrats, unes vegades amb rostres sobre un fons opac i uniforme, altres vegades amb fons que reproduïen les vestimentes geomètriques i acolorides pròpies de les cultures africanes. Va pintar nens, dones i homes. El seu interès per aprofundir en aquesta estètica el va portar a viatjar al Senegal l'any

>> Sense títol, de la sèrie «Cels», 2007. 46 x 55 cm. Acrílic amb aerògraf sobre tela.

1991. I aquesta estètica també va ser el *leitmotiv* per a una sèrie d'il·lustracions. La tècnica emprada en aquesta etapa i en les posteriors va ser sobretot el dibuix al carbó, el pastel i l'acrílic, i a vegades barrejava tècniques i enganxava sobre les teles altres elements volumètrics. Les tècniques mixtes han estat un recurs que ha utilitzat molt sovint, i també ha fet servir l'aerògraf. Tota la seva obra segueix la tònica de pintar sèries, que unes vegades són duradores i d'altres més fugisseres, i sovint simultanieja les unes i les altres. El tema següent que va centrar el seu interès va ser la pintura d'interiors. Aquestes obres a vegades resulten minimalistes, amb un sol objecte dins d'una habitació, com pot ser una cadira. Però aquest interès va durar relativament poc temps, i no va generar una gran producció.

El va seguir un nou cicle, que Rigall titula «Silenci», coincidint amb la seva nova residència, que va passar del centre d'Olot a una casa de pagès a la Vall d'en Bas. El títol resulta fàcil d'entendre. Un element omnipresent en els quadres que va pintar és la forma trencada de les fulles de plataner,

Tota la seva obra segueix la tònica de pintar sèries, que unes vegades són duradores i d'altres més fugisseres, i que sovint se simultaniegen

i l'explicació que Rigall em dona és que al davant de casa seva hi havia un plataner enorme, al qual li queien fulles tot l'any, de manera que en aquella etapa les fulles van ser un objecte assidu davant de la seva llar. Mirava les fulles petites que naixien i les grosses que es desprenien de l'arbre, i les representava freqüentment. Totes aquestes fulles van ser les protagonistes d'uns quadres en què sovint costa diferenciar el fons i la forma. Altres vegades les fulles de plataner cobreixen el cap d'un nu femení, o n'embolcal·len una part del cos, com poden ser els llavis. I en d'altres, una branca hi és representada amb la seva darrera fulla; un element estilitzat d'una gran

>> *El porc i el xai*, 1995. *Porc*: 70 × 62 × 26 cm. *Xai*: 60 × 60 × 30 cm. Bronze.

sensibilitat. Les temàtiques a vegades s'acaben sobtadament, com aquesta sèrie, en què recorda que hi va haver un moment que no li sortia res que li interessés, i va posar-hi el punt final.

La tridimensionalitat

El següent va ser un període de proves, d'intents de fer objectes que ara, vistos amb la perspectiva del temps, són com temàtiques soltes, de recerques. Fent un repàs a l'obra de Rigall, veiem unes composicions de 2001, bàsicament figures femenines, que eren com alts relleus, pel gruix que donava als objectes representats, i que s'han de considerar un pas previ a la tridimensionalitat. Són encara obres bidimensionals, però amb una clara vocació al volum, que a partir del 2002 ja és molt manifest. La major part d'obra volumètrica inicial és de petites dimensions i majoritàriament de nus de nens i sobretot de figures femenines.

Un nou canvi de domicili va repercutir en la seva creativitat, ja que va anar a

viure durant un període curt a Sant Feliu de Pallerols, on va produir ben poca cosa. Després va tornar a la Vall d'en Bas i va començar la sèrie de pintures de cels, en què representa les capricioses formes esfilagarsades dels núvols que inunden els cels garrotxins bona part de l'any. A la part inferior d'alguns d'aquests quadres, com a peanya de la composició, hi ha un perfil de les muntanyes que voregen la vall. En aquests perfils sovintaja el Puigsacalm, un tòtem de les valls olotines. Com altres pintors de la seva generació no ha fet paisatges, en el sentit de les composicions tradicionals de l'Escola d'Olot. El pes de la pintura d'aquesta escola és tan potent que no l'atreu tornar a reinterpretar el que ja s'ha fet.

De 2010 al 2013 es va matricular a l'Escola d'Art d'Olot per fer el grau superior d'escultura. En aquest edifici emblemàtic, ubicat en l'antic convent dels carmelites, amb un claustre d'estil renaixentista, va gaudir molt com a alumne, aprenent noves tècniques

Com altres pintors de la seva generació no ha fet paisatges. El pes de la pintura de l'Escola d'Olot és tan potent que no l'atreu tornar a reinterpretar el que ja s'ha fet

i aprofundint en les que ja treballava, però també relacionant-se amb un munt de gent del món de l'art.

De llavors ençà, ha anat persistint en l'estudi del volum i en aquests moments s'ha convertit en un dels referents en la fabricació de figures de la faràndula. Explica que amb el seu amic Tavi Algueró (a qui vam entrevistar en el número 301, de març-abril de 2017, de la REVISTA DE GIRONA) ha fet mol-

>> Sense títol, de la sèrie «Dones», 2019. 10 × 26 × 15 cm. Resines i roba.

>> Sense títol, sèrie Dones, 2011. 163 × 53 × 80 cm. Fibra de vidre amb acabat de bronze.

tes creacions. El Porc i el Xai, gegant de la faràndula olotina, és el resultat d'un dibuix del mateix Tavi, que va tenir molta acceptació de tothom, i a partir del qual es va plantejar la creació del gegant, que van encarregar als dos artistes. Aquesta va ser la primera d'una sèrie de figures faranduleres, que en aquests moments ja sumen una seixantena llarga entre gegants, gegantons, capgrossos, cavallets, bruixes i animals de tot tipus, des de cabretes fins a dracs.

La docència

Fa més de vint-i-cinc anys que Rigall fa classes: primer per a gent jubilada i després a l'Escola Municipal d'Expressió, a més de les que imparteix particularment al seu estudi. Als alumnes, els parla sovint de la creativitat de diferents artistes, i en primer lloc sempre hi posa Picasso, un artista polifacètic que va tocar tots els camps amb una gran mestria. Giacometti també és un referent per a ell.

Des de la primera mostra col·lectiva de l'any 1989, ha fet moltes exposicions, tant individuals com en grup. Té figures a la via pública de diverses poblacions, i també ha realitzat pintures murals. És un gran treballador que practica habitualment diverses formes d'expressió plàstica, que ben segur han de donar molts fruits en l'esdevenidor.

Ha anat aprofundint en l'estudi del volum i, junt amb Tavi Algueró, s'ha convertit en un dels referents en la fabricació de figures de la faràndula

Per saber-ne més
www.rigall.net

